

Для відображення витрат від курсових різниць застосовують такі субрахунки: 945 «Витрати від операційної курсової різниці» та 974 «Витрати від неопераційної курсової різниці». За дебетом цих рахунків відображається суми визнаних витрат, а за кредитом — списання на рахунок 79 «Фінансові результати».

Отже, доходи і витрати від курсових різниць у кінцевому підсумку відносяться на результати діяльності підприємства. Тобто курсові різниці на оцінку виробничих запасів ніяким чином не впливають і у їх первісну вартість не включаються.

Таким чином, хоча нормативними актами України не передбачено включення курсових різниць до первісної вартості запасів, інколи це стає нагальною необхідністю.

Список використаних джерел

1. Наказ МФУ від 10.01.07 р. № 2 «Про затвердження Методичних рекомендацій з бухгалтерського обліку запасів».
2. Хмелевский І. Розрахунки в іноземній валюті за іншими операціями «Податки та бухгалтерський облік». — К., 2006. — № 86 (957). — С. 21.

А. А. Синявський, магістрант
ДВНЗ «Київський національний економічний
університет імені Вадима Гетьмана»
(науковий керівник: Золотарьова Н. С.,
канд. екон. наук, ст. викладач)

СУТНІСТЬ НЕМАТЕРІАЛЬНИХ АКТИВІВ

З розвитком ринкових відносин в Україні з'явилася необхідність у професійній оцінці майна. Незважаючи на те, що в Україні відбуваються динамічні процеси розвитку інформаційних технологій, ускладнення й інтеграції фінансового ринку, поглинання одних підприємств іншими, нематеріальні активи продовжують виконувати другорядну роль. У балансі більшості підприємств вони або взагалі відсутні, або їхня частка не перевищує 10 %.

Питання обліку нематеріальних активів певною мірою є новими для господарської практики України, а відтак маловивченими і не до кінця розробленими. Але, не дивлячись на це, в реальному житті зустрічатися з ними доводиться все частіше.

Вивчення теоретичних положень і діючої практики бухгалтерського обліку й аудиту нематеріальних активів дає змогу визна-

чити низку невирішених проблем, серед яких — недостатнє дослідження економічної сутності нематеріальних активів.

Нематеріальні активи — принципово новий об'єкт фінансового обліку, що узагальнює особливі види вкладень капіталу підприємства, а також характеризує його економічний потенціал і фінансову стабільність.

Саме поняття «нематеріальні активи» трактують по-різному. Так, на думку Л. З. Шнейдемана, під нематеріальними активами розуміється умовна вартість об'єктів промислової та іншої інтелектуальної власності, а також інших аналогічних відчужуваних майнових прав. Водночас В. Б. Івашкевич розглядає нематеріальні активи як витрати підприємств на нематеріальні об'єкти, що використовуються протягом довгострокового періоду в господарській діяльності і приносять прибуток.

Відмічені особливості характеризують нематеріальні активи (об'єкт обліку) як узагальнене поняття результатів творчої діяльності і засобів індивідуалізації юридичної особи, що не володіють фізичною основою і реалізуються у формі прав, які приносять їх власнику дохід, розмір якого залежить від обсягу цих прав.

На думку французьких економістів Р. Домініка і С. Данієля нематеріальні активи, які сприяють успішній діяльності підприємств, поділяються за своєю природою на дві основні групи. Частина з них є реальними, решта — фінансовими. Реальні активи поділяються на дві категорії. Перша становить активи, що виникли завдяки знанням у будь-якій формі. Друга категорія пов'язана з рідкісністю активів, наприклад природні ресурси [2].

У юридичній літературі суть поняття «нематеріальні активи» тлумачаться по-різному. Так, О. Святоцький зміст поняття «нематеріальні активи» визначає як довгострокові права або переваги (яких набуває власник прав), що відображені на балансі підприємства, установи, організації як витрати на їх придбання і доведення до стану, придатного для використання за призначенням з метою одержання прибутку (доходу). Ділову репутацію та імідж фірми вони розглядають у складі ціни фірми, що як окрема група входить до складу нематеріальних активів [3]. На думку Л. Шнейдемана під «нематеріальними активами» слід розуміти умовну вартість об'єктів промислової та іншої інтелектуальної власності, а також інших аналогічних відчужуваних і майнових прав.

Відповідно до п. 4 Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 8 «Нематеріальні активи» (далі — П(С)БО 8), нематеріальний актив — немонетарний актив, який не має матеріальної форми, може бути ідентифікований (відокремлений від підпри-

ємства) та утримується підприємством з метою використання протягом періоду більше одного року (або одного операційного циклу, якщо він перевищує один рік) для виробництва, торгівлі, в адміністративних цілях чи надання в оренду іншим особам [1].

Основною особливістю бухгалтерського обліку інтелектуальної власності є те, що обліку підлягають не самі об'єкти інтелектуальної власності, а майнові права на них. Таким чином, зміст поняття «нематеріальні активи» слід визначити як довгострокові права або переваги, які придбає власник прав, відображені в балансі суб'єкта господарювання як витрати на їх придбання і доведення до стану, придатного для використання за своїм призначенням з метою отримання прибутку. Документальне підтвердження прав інтелектуальної власності дає змогу реально контролювати частку ринку, а також забезпечує можливість законно переслідувати недобросовісних конкурентів і «піратів» — порушників виняткового права на об'єкти інтелектуальної власності.

Список використаних джерел

1. *Серікова Т. М., Понікаров В. Д.* Бухгалтерський облік. — Х.: ВД «Інжек», 2006. — 392 с.
2. *Швець В. Г.* Теорія бухгалтерського обліку. — К.: Знання, 2006. — 525 с.

В. Г. Скляр, магістрант
ДВНЗ «Київський національний економічний
університет імені Вадима Гетьмана»
(науковий керівник: Бірюк О. Г.,
канд. екон. наук, доцент)

ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ МАЛОЦІННИХ ТА ШВИДКОЗНОШУВАНИХ ПРЕДМЕТІВ У МІСЦЯХ ЇХ ЕКСПЛУАТАЦІЇ

Малоцінні швидкозношувані предмети (далі — МШП) — це запаси, які використовують протягом не більше одного року або нормального операційного циклу, якщо він більший за рік.

На такі МШП не нараховується знос, а вартість переданих в експлуатацію МШП виключається зі складу активів (списується з балансу у витрати) з подальшою організацією оперативного кількісного обліку таких предметів у місцях експлуатації і матеріально відповідальними особами протягом терміну їх фактичного використання [1].